

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Ю. В. Юрчишин

«27» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕННЯ**

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Фізична культура)»

спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

мова навчання українська

2020

Робоча програма виробничої педагогічної практики у закладі загальної середньої освіти III ступеня студентів 1 курсу факультету фізичної культури освітнього ступеня «магістр».

Розробники програми: Юрчишин Юрій Володимирович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання

Потапчук Сергій Миколайович, асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 9 від « 27 серпня» 2020 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійних програми

_____ Ю. В. Юрчишин

ВСТУП

Робоча програма виробничої педагогічної практики у закладі загальної середньої освіти III ступеня для студентів 1 курсу магістратури, факультету фізичної культури, що навчаються з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) освітнього ступеня «магістр» на денній чи заочній формах навчання. Згідно навчального плану практика проводиться у II семестрі тривалістю 3 тижні, на неї виділено 4,5 кредити ЄКТС, що становить 135 годин.

Робоча програма практики розроблена з метою організації та проведення студентами виробничої педагогічної практики на базі загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів Міністерства освіти і науки України в старших (10-11) класах.

Виробнича педагогічна практика у закладі загальної середньої освіти III ступеня для студентів 1 курсу факультету фізичної культури проводиться на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МО України від 08.04.1993 р. за № 93, листів Міністерства освіти і науки України від 05.12.2003 р. за № 14/18.2-2097 «Про фахову (переддипломну) практику студентів вищих педагогічних закладів за місцем майбутнього працевлаштування» та від 07.02.2009 р. за № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів», Закону України «Про вищу освіту», Державних стандартів вищої освіти та інструктивно-нормативних документів про організацію і проведення практики студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Виробнича педагогічна практика у закладі загальної середньої освіти III ступеня студентів 1 курсу може проходити на таких базах практики:

- основним видом баз практики є загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів: старша школа забезпечує отримання учнями повної загальної середньої освіти (III-й ступінь – старша школа /2 роки/);
- загальноосвітня школа-інтернат – навчальний заклад з частковим або повним утриманням за рахунок держави дітей, які потребують соціальної допомоги;
- навчально-виховні комплекси «дошкільний навчальний заклад - загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад - дошкільний навчальний заклад» або об'єднання з іншими навчальними закладами (Частина п'ята статті 36 в редакції Закону України «Про освіту» № 2628-III (2628-14) від 11.07.2001);
- спеціалізовані школи, гімназії, ліцеї, колегіуми, а також різні типи навчально-виховних комплексів, об'єднань.

У відповідності з потребами суспільства, вчитель фізичної культури повинен мати високий рівень професійної і практичної підготовленості, здійснювати навчання, виховання і розвиток учнів, забезпечувати умови для засвоєння ними змісту навчальних та оздоровчих програм і методик з фізичної культури на рівні вимог Державних стандартів в освіті України. Для

цього він повинен досконало володіти предметом, проявляти ерудицію, постійно працювати над підвищенням власної педагогічної майстерності, своєї загальної культури. Формування цих якостей здійснюється у логічному взаємозв'язку глибокої теоретичної підготовки з основами наук гуманітарно-соціального спрямування та професійної орієнтації і вироблення на цій основі достатніх практичних навичок використання теоретичних знань у практичній діяльності.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИК, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПОВИННІ БУТИ СФОРМОВАНІ У ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є здійснення якісної практичної підготовки студентів до самостійного і творчого виконання основних професійно-педагогічних функцій вчителів фізичної культури у реальному навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу I-III ступеня (10-11 класи).

Завдання практики:

- формування професійних здібностей і психологічних якостей особистості вчителя фізичної культури у відповідності з сучасними вимогами працівника педагогічної освіти;
- розвиток інтересу студента до обраної професії;
- уміння поєднувати теоретичні знання з педагогіки, психології, теорії і методики фізичного виховання, методики викладання фізичної культури в старших класах та методик викладання відповідних дисциплін з практичною діяльністю навчання і виховання учнів загальноосвітньої школи необхідного рівня рухових вмінь та навичок і рівня розвитку фізичних якостей;
- забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами їх організації;
- вміння вирішувати конкретні психолого-педагогічні та методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу;
- виховання у студентів потреби систематично оновлювати свої знання з основ фізичної культури з творчим застосуванням їх у процесі самостійної рухової діяльності та оволодіння первинними навичками професійної діяльності;
- закріплення, поглиблення спеціальних знань, їх застосування при розв'язанні конкретних педагогічних завдань;
- формування і розвиток у практикантів-вчителів фізичної культури педагогічних умінь і навичок та професійно значущих якостей особистості;
- виховання у студентів стійкої потреби в педагогічній самоосвіті;

- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
 - розвиток у студентів вміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;
 - виховання інтересу студентів у формуванні потреби у фізичному самовдосконаленні учнів;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в школі та з передовим педагогічним досвідом.

Загальні компетентності

- Застосування професійно-профільних знань в галузі педагогіки та психології вищої школи з урахуванням психолого-фізіологічних та соціальних особливостей учнівських та студентських колективів
- Володіти передовими методами керівництва учнями та студентами, навичками виховної роботи у відповідних навчальних закладах
 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
 - Здатність працювати в команді
 - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
 - Прихильність безпеці

Фахові компетентності

- Володіти особливостями методики проведення занять з фізичного виховання у закладах вищої освіти.
- Вміння планувати індивідуальну і самостійну роботу зі студентами з метою стимулювання їх до збереження та зміцнення здоров'я засобами фізичної культури
- Застосування знань в організації навчально-виховної роботи, визначенні ступеню та глибини засвоєння учнями програмового матеріалу у використанні різноманітних методів, засобів і форм навчання, прогресивних прийомів керівництва навчальною та фізкультурною діяльністю
- Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчої рухової активності
- Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих видах спорту та організації спортивних секцій у відповідних навчальних закладах

- Здатність використовувати професійні базові знання під час проходження педагогічної практики в ЗСО та ЗВО
- Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань з фізичної культури для осіб з обмеженими можливостями
- Здійснення підготовчої роботи і виконавської діяльності з усіх видів рухової активності за навчальною програмою. Застосування традиційних та авторських форм та методів організації і методики проведення спортивно-масових форм
- Проведення індивідуальних та групових оздоровчо-рекреаційних занять з учнівськими колективами, людьми різних вікових груп з урахуванням параметрів їх здоров'я та фізичної і технічної підготовленості
- Формування готовності забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності

Програмні результати навчання:

- Підвищувати професійний рівень і кваліфікацію; забезпечувати високий науково-теоретичний, практичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності
- Будувати логічно завершений педагогічний процес у навчальних закладах різного типу і рівня акредитації
- Здійснювати організацію і керівництво спортивними секціями у відповідних навчальних закладах
- Демонструвати знання наукової педагогічної термінології та уміння виявляти шляхи застосування педагогічних знань у практиці професійної діяльності; пояснювати дидактичні принципи та інтерпретувати особливості їх реалізації у навчальному процесі, володіти методами організації процесу навчання; визначати особливості формування особистості у різні вікові періоди
- Демонструвати ефективну співпрацю в команді співробітників окремих суб'єктів сфери освіти та фізичної культури і спорту; володіти навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; дотримуватися етичних норм ділового спілкування та поведінки

Організація проведення практики

Для організації і проведення практики створюється наказ ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, де

вказується персональний розподіл студентів по базах практики, призначаються керівники практики від кафедр факультету фізичної культури та університету, визначається тривалість практики і робочого часу студентів на практиці. На початку практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, який проводять керівники практики від кафедр факультету фізичної культури. Студенти та керівники відзначають виконану роботу в журналі з техніки безпеки, що засвідчують власним підписом. Практиканти розподіляються по навчальних закладах при умові наявності цільового направлення, угоди, відповідних документів з навчальних закладів та успішного навчання на факультеті. Вони прикріплюються до навчальних закладів системи загальної середньої освіти з метою оволодіння системою професійних знань, вмінь і навичок, проводячи навчально-виховну, методичну, організаційну і дослідницьку роботу на старшому ступені навчання учня в загальноосвітньому навчальному закладі (10-11 класи) під час проходження виробничої (педагогічної) практики. Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, розподіляються за місцем роботи при наявності відповідних документів. Дозвіл на проходження практики за межами міста студенти отримують від керівництва факультету та університету.

Проведення практикантом контрольних заходів по завершенню терміну проходження студентом виробничої педагогічної практики в старших класах ЗНЗ, полягає в тому, що він ініціює проведення контрольних заходів, які є обов'язковими згідно Робочої програми практики, а саме - 1(2) контрольних уроки фізичної культури в прикріпленому класі, 1(2) виховних заходи в прикріпленому класі та позакласний захід з фізичної культури в навчальному закладі. Згідно вимог Робочої програми практики, практиканту дозволяється повторне проведення залікового заходу, при умові, що перша спроба проведення виявилася невдалою, тобто, практикант провів її на оцінку від 0 до 3 за 12-бальною системою оцінювання університету.

Для проведення контрольного заходу студент-практикант, спільно з вчителем фізичної культури та класним керівником старших класів, узгоджує терміни його проведення та місце в розкладі. Для проведення контролю якості проведення заходу, практикант запрошує: керівника практики від кафедри факультету фізичної культури, керівників практики від кафедр університету, заступника директора з навчальної роботи закладу, вчителів фізичної культури, класного керівника, колег-практикантів. Проведення практикантом контрольного уроку фізичної культури передбачає утворення колективу людей, які провели, б належним чином, аналіз хронометражу уроку, пульсометрії учнів, визначили загальну і моторну щільність, реалізацію плану-конспекту заняття, методичну і загальну організацію навчальної діяльності учнів. По завершенню проведення контрольного уроку, проводиться засідання, на якому присутні вказані посадовці та студенти-практиканти. Проводиться коротке обговорення результатів роботи

практиканта, кожен учасник засідання з своєї позиції розкриває та оцінює отримані результати. Завершенням роботи є підсумок практиканта, який самостійно аналізує всі позитивні і негативні результати власної роботи на контрольному уроці. Після цього відбувається колегіальне виставлення оцінки практиканту за вимогами 12-бальної системи університету з Тимчасового положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в університеті. Позитивною вважається оцінка від 4 до 12 балів. Отримавши оцінку, яка підпадає під вказані параметри, повторно контрольний урок проводити не доцільно. Результати обговорення оформлюються у вигляді протоколу обговорення уроку та матеріалів пульсометрії і хронометражу, які подаються як документи практики на захисті.

Для проведення контрольного виховного заходу, практикант запрошує керівника практики від кафедри університету, заступника директора з навчальної роботи закладу, вчителів фізичної культури, класного керівника, колег - студентів-практикантів. По завершенню проведення контрольного заходу, проводиться засідання, по схемі таке ж як і обговорення уроку фізичної культури.

Для проведення контрольного позакласного заходу, практикант запрошує: керівника практики від кафедр факультету фізичної культури, заступника директора з навчальної роботи закладу, вчителів фізичної культури, класного керівника, колег студентів-практикантів. Проведення позакласного заходу практикантом може бути як одноосібним так і колективним. До колективних заходів відноситься проведення змагань за програмою шкільної та районної (міської) спартакіади, товариські зустрічі з видів спорту навчальної програми тощо. Оцінюється особиста роль і якість участі практиканта в заході. По завершенню проведення контрольного заходу, проводиться засідання, по схемі таке ж як і обговорення уроку фізичної культури.

Попередній та основний захист результатів практики проводяться в 3 етапи :

- попередній захист результатів практики на комісії на базі практики;
- основний захист результатів практики на комісії в університеті;
- підсумкова звітна конференція з практики на факультеті.

По завершенню терміну практики (протягом останніх 3-х днів) на базі практики проводиться підведення підсумків і попередній захист результатів практики студентів. Для цього на базі практики створюється комісія на чолі з керівником практики від бази практики і членів комісії у складі керівника практики від кафедр факультету фізичної культури, керівника практики від кафедр університету, заступника директора з навчальної роботи закладу, вчителів фізичної культури, класного керівника. На засіданні:

- підбиваються підсумки навчально-виховної роботи практикантів;

- вивчаються досягнення та недоліки в їх роботі;
- оцінюється рівень теоретичної та практичної підготовки студентів до навчально-виховної роботи в школі, якість організації практики її керівниками;
- намічаються заходи щодо вдосконалення практики.

Студенти звітують про свою роботу, аналізують чинники, що її ускладнювали, роблять висновок щодо рівня своєї теоретичної і практичної підготовки, набутої в університеті, та ролі практики в її поглибленні. Вчителі фізичної культури і класні керівники характеризують роботу кожного студента, дають оцінку виконаній роботі, висловлюють побажання щодо поліпшення якості підготовки майбутніх вчителів і вдосконалення організації практики її керівниками.

Кожен практикант має можливість протягом 15-20 хвилин розкрити основні особисті досягнення по виконанню Індивідуального плану практиканта та Робочої програми практики. Кожен із учасників засідання висловлює свою точку зору та оцінку, яка є обґрунтованою та об'єктивною. Критерії оцінювання кожного окремого виду робіт наведено в додатках. Підсумком засідання має бути оцінка від бази практики, яка заноситься в характеристику на кожного студента і візується у керівника закладу з його особистим підписом та печаткою. Вказані матеріали також подається до захисту студентом в університеті.

Основний захист результатів практики проводиться студентом в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на факультеті фізичної культури протягом перших 10-ти днів семестру, який розпочинається після закінчення практики. Для належної організації і проведення на факультеті фізичної культури створюється розпорядження декана факультету, в якому вказуються склад комісій, терміни і місце захисту, персональний склад комісій та студентів-практикантів, терміни проведення Звітної конференції з практики. По можливості, рекомендується в склад комісій включати керівника практики від бази практики та вчителі фізичної культури (див. додатки).

До захисту допускаються студенти-практиканти, які не мають заборгованості по відвідуванню баз практики, були позитивно оцінені вчителями фізичної культури та класними керівниками від баз практики, провели всі заплановані контрольні заходи, виконали Робочу програму практики, вчасно подали документи практики на перевірку керівникам практики від кафедр факультету та університету.

Загальний порядок захисту результатів практики

1. Голова комісії надає слово студентові для короткого повідомлення про те, в якій школі і як проходила виробнича (педагогічна) практика, про труднощі, з якими він стикався під час проходження практики.
2. Методисти уточнюють окремі моменти звіту, що стосуються теорії та

методики проведення уроків, позакласних і виховних заходів.

3. Керівники від кафедри університету ставлять запитання щодо аналізу уроків, планування навчально-виховного процесу, ведення щоденників тощо.
4. Голова комісії звертається до членів комісії та всіх присутніх з пропозицією взяти участь в обговоренні звіту студента-практиканта та його відповідей на поставлені запитання.
5. Комісія вирішує питання про оцінку результатів практики кожного студента, оформляє відповідні документи (залікові книжки, заліково-екзаменаційні відомості, протокол захисту), оголошує оцінки студентам-практикантам.

На захисті кожен практикант має можливість протягом 15-20 хвилин розкрити основні аспекти виконання Індивідуального плану практиканта та Робочої програми практики. Для цього він звітує на основі власноруч складеного Звіту про проходження практики, який розкриває всі результати виконання плану і програми за підписом практиканта та керівником практики від бази практики.

Вимоги до звіту практиканта

Письмовий звіт, разом з іншими документами, перелік яких встановлюється факультетом фізичної культури та Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка, подається керівнику (методисту) практики на факультеті фізичної культури. Звіт повинен містити відомості про виконання студентом-практикантом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлення звіту відбувається згідно загальних вимог до оформлення текстових документів.

Керівники практики від кафедр факультету та університету персонально по кожному студенту-практиканту висловлюють свої результати контролю і оголошують оцінку за вимогами КМСН. Студент-практикант отримує середню диференційовану комплексну оцінку, яка складається з суми оцінок за кожний вид діяльності (змістовий модуль). Оцінка студенту за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку за підписом **голови комісії** відразу ж по закінченні роботи комісії. Ця оцінка враховується стипендіальною комісією факультету фізичної культури при призначенні стипендії разом з його оцінками за результатами семестрового контролю. Студент факультету фізичної культури, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на підсумковому заліку, відраховується з університету.

Підсумки виробничої (педагогічної) практики студентів факультету фізичної культури мають обговорюватися на засіданнях кафедр факультету фізичної культури, а загальні підсумки практики підводяться керівником практики факультету на засіданнях ради факультету фізичної культури протягом навчального року. Звітна конференція на факультеті фізичної

культури проводиться не пізніше як за 10-12 днів після закінчення практики. Підготовка, організація і проведення покладається на керівників практики факультету, методиста практики, деканат факультету, фахові кафедри університету. На конференції заслуховуються доповіді, змістом яких є узагальнення досвіду роботи з окремих питань організації навчально-виховного процесу в школі, демонструються фото і відео матеріали. На конференції може діяти виставка, матеріалами якої можуть бути: розгорнуті плани-конспекти уроків, конспекти позакласних заходів зі спеціальності та виховних заходів з педагогіки, схеми, таблиці, куточки практикантів, дидактичні матеріали, виготовлені студентами або учнями за допомогою студентів.

Вимоги до звітної документації.

Після закінчення виробничої (педагогічної) практики студенти подають такі документи:

- щоденник практики;
- індивідуальний план студента-практиканта;
- звіт про практику, підписаний практикантом та керівником практики від бази практики в письмовому вигляді;
- протоколи обговорення контрольних заходів;
- характеристика на студента-практиканта (як класного керівника і вчителя-предметника), засвідчені директором школи, вчителем фізичної культури і класним керівником прикріплених класів;
- плани-конспекти уроків фізичної культури, які провів практикант;
- Положення про шкільні змагання, проведені практикантом;
- виховний захід, підписаний та оцінений класним керівником;
- зразки наочності, що використовувалась на уроках;
- матеріали науково-практичних досліджень з фаху;
- виконані завдання з психології і педагогіки.

Зміст індивідуальних завдань студентам полягає у тому, що їм необхідно уміти оволодіти навичками планування навчально-виховної роботи, скласти документи планування навчальної роботи; складати плани-конспекти уроків фізичної культури; оволодіти організаційними навичками і вміннями, необхідними в підготовці і проведенні занять, планувати зміст занять фізичними вправами з урахуванням рівня фізичного стану учнів, матеріально-технічного забезпечення, обміркувати, вибрати і підготувати місце проведення форм фізичної культури, інвентар та обладнання, відповідно до педагогічних завдань; використовувати на уроках технічні засоби навчання та багато пропускні прилади, застосовувати різноманітні методи організації та навчання учнів; створювати під час проведення форм фізичної культури сприятливий психологічний клімат; спільно з вчителями фізичної культури, медичними працівниками начального закладу здійснювати систематичний медико-педагогічний контроль.

Для якісного налагодження роботи, студенту-практиканту необхідно оволодіти вміннями і навичками діагностики і корекції порушень рухової сфери дітей, що мають відхилення в стані здоров'я, вміння визначати рівень здоров'я, фізичної підготовленості і працездатності учнів, степінь й особливості порушень постави, викликаних дефіцитом рухової активності; ефективно вибирати і використовувати основні засоби корекції порушень, регулювати параметри фізичного навантаження на всіх формах занять фізичними вправами в навчальному закладі; здійснювати індивідуальний підхід до учнів з урахуванням їх типологічних особливостей, оволодіти вміннями і навичками педагогічного аналізу власної професійної діяльності та своїх колег.

Також студенту-практиканту рекомендується уміло проводити аналіз основних сторін діяльності вчителя фізичної культури, фіксувати педагогічні методи і прийоми, які ним використовуються на уроці фізичної культури; давати оцінку проведеному заняттю і робити правильні висновки про якість його проведення; уміти проводити лікарсько-педагогічні спостереження в ході навчальних і позакласних формах фізичної культури; уміти проводити хронометраж уроку, пульсометрію, оцінювати параметри фізичного навантаження на заняттях; уміти розробляти індивідуальну програму оздоровлення і корекції фізичного стану учнів, що займаються в групі лікувальної фізичної культури, уміти обробляти отримані дані для формулювання педагогічних висновків.

Щодо організації і проведення практикантом позакласної роботи, завдання полягають у формуванні умінь і навичок проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи з учнями школи; вміння організовувати і проводити спортивну підготовку з видів спорту, реалізувати себе в ролі головного судді змагань, секретаря змагань, судді на етапах, тренера-представника, проводити бесіди, консультації по

формуванню основ здорового способу життя з учнями, вчительським колективом, батьками.

Зміст практики

Після того, як студент-практикант прибув на базу практики керівникам практики від бази необхідно провести роботу щодо визначення чіткої необхідності суворого виконання студентами прийнятих на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки та обов'язково провести з ними інструктажі (вступний і на кожному конкретному робочому місці).

Досить часто під час практики студенти залучаються адміністрацією для надання допомоги базам практики. Для того, щоб ця праця носила організований характер, використання студентів для надання допомоги базі практики повинна бути такою, що суворо відповідає профілю навчання і по тривалості не заважає виконанню навчальних завдань.

Основний зміст практичної діяльності студентів-практикантів полягає в тому, щоб виконати такі види роботи:

1. Ознайомлення з планами навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи бази практики, з характером навчально-виховного процесу в прикріплених класах, з роботою вчителя фізичної культури.

2. Відвідування всіх уроків і виховних заходів у прикріпленому класі з метою вивчення учнівського колективу в цілому і психологічних особливостей в окремих учнів з проведенням аналізу відвіданих уроків і виховних заходів.

3. Детальне вивчення змісту навчальних програм та планів (навчального, робочого на семестр, секційної роботи вчителя фізичної культури, виховної роботи класного керівника), особових справ учнів, щоденників, класних журналів.

4. Психологічних аспектів навчально-виховної діяльності: вікових та індивідуальних особливостей учнів, особливостей їх пізнавальної діяльності, мотивації, педагогічного спілкування та мікроклімату, рівня розвитку колективу.

5. Складання Індивідуального плану роботи практиканта на період практики.

6. Підготовка і проведення в прикріпленому класі всіх уроків фізичної культури за розкладом з використанням методів, прийомів, форм і засобів навчальної роботи. Для забезпечення високої професійної майстерності та відповідного теоретико-методичного, наукового й організаційного рівня проведення роботи, студентам-практикантам необхідно:

– проаналізувати навчальні теми, розділи навчальної програми і вивчити зміст дидактичного забезпечення;

- ознайомитися з рекомендаціями методичної літератури;
- підготувати і перевірити необхідний спортивний інвентар, знаряддя, наочні посібники, прилади і обладнання;
- продумати всі етапи підготовки і проведення уроку фізичної культури з вибором найбільш ефективних шляхів реалізації навчальних завдань;
- скласти детальний план-конспект уроку фізичної культури, який має бути перевірений і допущений для використання вчителем фізичної культури або керівником практики від кафедр факультету фізичної культури.

7. Вивчення методичних особливостей організації і проведення позакласних занять фізичними вправами, особливо, в спортивних секціях з видів спорту з учнями школи.

8. Підготовка і проведення форм позакласної роботи з фаху з учнями усіх медичних груп:

- додаткових занять із слабо встигаючими учнями;
- проведення спортивно-масових заходів.

9. Проведення виховної роботи з учнями прикріпленого класу:

- вивчення рівня вихованості учнів;
- згуртованості колективу класу;
- проведення фронтальних і групових виховних заходів (бесід, диспутів, екскурсій, колективних творчих справ, класних годин, вечорів, конкурсів тощо (не менше 2-х));
- індивідуальна виховна робота з педагогічно занедбаними школярами;
- допомога класному керівникові в організації чергувань у класі та школі, підтриманні дисципліни, контролі за відвідуванням уроків тощо;
- робота з батьками (відвідування учнів удома, індивідуальні бесіди з батьками, участь у проведенні батьківських зборів).

10. Відвідування та аналіз позакласних виховних та спортивних заходів, свят, що проводяться вчителями школи та студентами-практикантами.

11. Ознайомлення з веденням класного журналу, допомога класному керівникові у перевірці учнівських щоденників.

12. Участь у методичній роботі школи: педагогічній раді, засіданні методичного об'єднання, предметної кафедри, об'єднання класних керівників.

13. Систематичний аналіз своєї практичної діяльності і досвіду навчально-виховної роботи школи у Робочому зошиті практиканта.

14. Виконання науково-методичних та психолого-педагогічних досліджень, накопичення емпіричного матеріалу для рефератів, наукових повідомлень, доповідей, курсових та бакалаврських робіт.

Зміст Індивідуального плану роботи студента-практиканта

Організаційна робота:

Зміст індивідуальних завдань студентам полягає у тому, що їм необхідно уміти оволодіти навичками планування навчально-виховної роботи, скласти документи планування навчальної роботи; складати

плани-конспекти уроків фізичної культури; оволодіти організаційними навиками і уміннями, необхідними в підготовці і проведенні занять, планувати зміст занять фізичними вправами з урахуванням рівня фізичного стану учнів, матеріально-технічного забезпечення, обміркувати, вибрати і підготувати місце проведення форм фізичної культури, інвентар та обладнання, відповідно до педагогічних завдань; використовувати на уроках технічні засоби навчання та багато пропускні прилади, застосовувати різноманітні методи організації та навчання учнів; створювати під час проведення форм фізичної культури сприятливий психологічний клімат; спільно з вчителями фізичної культури, медичними працівниками начального закладу здійснювати систематичний медико-педагогічний контроль.

Для якісного налагодження роботи, студенту-практиканту необхідно оволодіти уміннями і навиками діагностики і корекції порушень рухової сфери дітей, що мають відхилення в стані здоров'я, вміти визначати рівень здоров'я, фізичної підготовленості і працездатності учнів, степінь й особливості порушень постави, викликаних дефіцитом рухової активності; ефективно вибирати і використовувати основні засоби корекції порушень, регулювати параметри фізичного навантаження на всіх формах занять фізичними вправами в навчальному закладі; здійснювати індивідуальний підхід до учнів з урахуванням їх типологічних особливостей, оволодіти уміннями і навиками педагогічного аналізу власної професійної діяльності та своїх колег.

Також студенту-практиканту рекомендується уміло проводити аналіз основних сторін діяльності вчителя фізичної культури, фіксувати педагогічні методи і прийоми, які ним використовуються на уроці фізичної культури; давати оцінку проведеному заняттю і робити правильні висновки про якість його проведення; уміти проводити лікарсько-педагогічні спостереження в ході навчальних і позакласних формах фізичної культури; уміти проводити хронометраж уроку, пульсометрію, оцінювати параметри фізичного навантаження на заняттях; уміти розробляти індивідуальну програму оздоровлення і корекції фізичного стану учнів, що займаються в групі лікувальної фізичної культури, уміти обробляти отримані дані для формулювання педагогічних висновків.

Щодо організації і проведення практикантом позакласної роботи, завдання полягають у формуванні умінь і навичок проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи з учнями школи; уміння організовувати і проводити спортивну підготовку з видів спорту, реалізувати себе в ролі головного судді змагань, секретаря змагань, судді на етапах, тренера-представника, проводити бесіди, консультації по формуванню основ здорового способу життя з учнями, вчительським колективом, батьками.

Навчальна робота:

1. Готується і проводить уроки фізичної культури в прикріплених

класах. Практикант допускається до проведення уроку тільки за наявності правильно створеного плану-конспекту уроку, підписаного вчителем фізичної культури або керівником практики від кафедр факультету фізичної культури.

2. Кількість уроків, які має провести студент-практикант із фізичної культури – всі за розкладом у прикріплених класах.

3. Відвідує та аналізує уроки вчителів-предметників і студентів-практикантів, результати аналізу нотує в Робочому зошиті практиканта.

4. Відвідує позакласні заходи з фізичної культури, які проводять вчителі-предметники та студенти-практиканти, аналізує їх, самостійно готує і проводить не менше одного контрольного позакласного заходу.

5. Проводить індивідуальну роботу з учнями (консультації, заняття з невстигаючими та обдарованими учнями).

6. Допомагає вчителю-предметнику поповнювати дидактичні матеріали з фізичної культури та самостійно виготовляє їх.

7. Проводить секційну роботу з видів спорту з учнями школи.

8. Бере участь у підготовці учнів школи до спортивних змагань різного рівня.

Методична та науково-дослідна робота:

1. Бере участь у шкільних виробничих нарадах, засіданнях методичного об'єднання, семінарах класних керівників.

2. Систематично аналізує свою практичну діяльність і досвід навчально-виховної роботи в Робочому зошиті практиканта.

3. Узагальнює передовий досвід вчителів-предметників і класних керівників, відбиває результати спостережень в Робочому зошиті практиканта.

4. Збирає матеріал з теми науково-методичного дослідження та теми курсової або бакалаврської роботи.

5. Виконує психолого-педагогічні дослідження: вивчає психологічні аспекти навчально-виховної діяльності окремих учнів, мотивацію навчання, особливості педагогічного спілкування.

6. Вивчає наукову літературу з фаху.

7. Готує звітні матеріали.

8. Подає звіт про виробничу (педагогічну) практику на підпис і оцінювання вчителям-предметникам та класному керівникові; отримує і засвідчує відповідні характеристики.

Виховна робота:

1. Вивчає рівень вихованості учнів класу, стан дисципліни.

2. Виконує план-графік виховної роботи з учнями класу, проводить виховні заходи.

3. Проводить індивідуальну роботу з педагогічно занедбаними школярами, зустрічається з батьками учнів.

4. Знайомиться з веденням класного журналу, допомагає класному

керівникові у перевірці учнівських щоденників.

Позакласна робота:

1. Вивчає план спортивно-масової роботи школи на навчальний рік.
2. Знайомиться з Положенням про внутрішню шкільну та районну (міську) спартакіаду школярів.
3. Проводить заняття в спортивній секції з виду спорту, допомагаючи вчителю фізичної культури.
4. Допомагає вчителю фізичної культури організувати і проводити позакласні та загальношкільні форми фізичної культури.
5. Самостійно проводить контрольний позакласний захід з фізичної культури.

Завершальний етап практики:

1. Здає звітну документацію керівникам практики кафедр факультету та університету для перевірки й оцінювання.
2. Звітує на засіданні комісії з попереднього захисту практики у школі.
3. Звітує на засіданні комісії по захисту практики на факультеті фізичної культури.
4. Бере участь у роботі Звітної конференції з практики.

Рекомендовані навчально-методичні джерела для студентів-практикантів:

1. Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В. Виробнича (педагогічна) практика студентів факультету фізичної культури на базі загальноосвітніх навчальних закладів (в умовах кредитно-модульної системи навчання) / М.С.Солопчук, Г.В.Бесарабчук. – К.-П.: Аксіома, 2010. – 120 с. (гриф МОН України).
2. Навчально-педагогічна практика студентів: програма і методичні рекомендації / [Дуткевич Т.В., Конькова Т.І., Римар Л.М., Федорчук Е.І.]. – К.-П.: ПП Зволейко Д.Г., 2008.
3. Книга вчителя фізичної культури: Довідково-методичне видання / [Операйло С.І., Ільченко А.І., Єрмолова В.М., Іванова Л.І.]. – Х.: Торсінг-ПЛЮС, 2005.
4. Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М.І. Воробйов, Т.Ю. Круцевич. - Київ: Олімпійська література, 2006. – 192 с.
5. Барчуков И.С. Физическая культура: методология, теория, практика: учебное пособие [для студ. виш. учеб. завед.] /И.С. Барчуков, А.А. Нестеров. - М.: Академия, 2006. – 528 с.

6. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта [учебное пособие] / Владимир Губа. – М.: Советский спорт, 2008. – 304 с.
7. Закон України «Про загальну середню освіту»: станом на 13 травня 1999 р. / Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — № 9 Законодавство України про загальну середню освіту. — К.: Юрінком Інтер, 1999.-С. 31-54. - (Бібліотека офіційних видань).
8. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України / Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. - Вип. I. - К., 1994. - С. 139-153. - (Бібліотека офіційних видань).
9. Фіцула М.М. Педагогіка: [навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти] / Фіцула М.М.. — К.: Видавничий центр «Академія», 2001. — 528с.
10. Евсеев Ю.И. Физическая культура / Ю.И. Евсеев. – Изд. 3-е. – Ростов н/Д.: Феникс, 2005. – 382 с.
11. Астафьев Н.В. Физическое состояние умственно отсталых школьников: Учебное пособие /Н.В. Астафьев, В.И. Михалев - Омск, 1996. - 160 с.
12. Потапова Н.А. Системная коррекция последствий сколиоза у детей и подростков средствами адаптивной физической культуры. / Потапова Н.А., Кротова Л.М., Гатиатулин Р.Р. – М.: НЦ ЭНАС, 2006. – 216 с.
13. Дмитриев А.А. Физическая культура в специальном образовании /А.А. Дмитриев. - М., 2002. - 176 с.
14. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура (кинезотерапия): [учебник для студентов вузов] / В.И. Дубровский. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. - 608 с.
15. Залетаев И.П. Анализ проведения урока физкультуры. / И.П. Залетаев, В.А. Муравьев. – М.: СпортАкадемПресс, 2002. – 112 с.
16. Курамшин Ю.Ф. Теория и методика физической культуры: [учебник для студентов физкульт. вузов] / Под. ред. проф. Ю.Ф. Курамшина. – М.:Советский спорт, 2003. – 453 с.
17. Курдыбайло С.Ф. Врачебный контроль в адаптивной физической культуре: уч.пособие / С.Ф. Курдыбайло, С.П. Евсеїв, Г.В. Герасимова; Под общ. ред. С.Ф. Курдыбайло. - М.: Советский спорт, 2002,- 184 с.
18. Литош Н.Л. Адаптивная физическая культура. Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями в развитии / Н.Л. Литош. - М., 2002. – 140 с.
19. Луканский И.В. и др. Физиотерапия. Лечебная физкультура. Массаж: [учебн. пособие] / И.В. Лукомский, Э.Э. Стэх, В.С. Улащик; Под ред. проф. В.С. Улащика. - 2-е изд. - Мн.: Выш.шк., 1999. - 335 с.
20. Медведева Л.Е. Организация и методика проведения занятий в специальных медицинских группах: [учебное пособие] / Л.Е. Медведева, И.П. Куценко, А.В. Полуструев, С.Н. Якименко - Омск: СибГАФК, 2001. – 320 с.

21. Кофман Л.Б. Настольная книга учителя физической культуры / Г.И. Погадаев; Предисл. В.В. Курина, Н.Д. Никандрова; Под ред. проф. Л.Б. Кофмана; Авт. - сост. - М., 1998. - 496 с.
22. Потапчук А.А. Осанка и физическое развитие детей. Программы диагностики и коррекции нарушений. / А.А. Потапчук, М.Д. Дидур - СПб.: Речь, 2001. – 38 с.
23. Евсеев С.П. Теория и организация адаптивной физической культуры: [ученик для студентов физкульт. вузов] -М.: Советский спорт, 2002. - 448 с.
24. Попов С.Н. Физическая реабилитация: [учебник для академий и институтов физической культуры] - Ростов н/Д: Изд-во «Феникс», 1999. - 608 с.
25. Шлемин А.М. Физкультурно-оздоровительная работа в школе: [пособие для учителя] - М: Просвещение, 1988. – 245 с.
26. Черник Е.С. Физическая культура во вспомогательной школе /Е.С. Черник. - М., 1997. - 320 с.